

LIGA PRO EUROPA

540049 Târgu Mureș, România, Piața Trandafirilor nr. 5, Etaj III, CP 1-154
Tel: +40-(0)265-250.182, +40-(0)365-401823, +40-(0)745-507166 Fax: +40-(0)265-250.183
Email: office@proeuropa.ro

Comunicat de Presă
22 iunie 2011

Miercuri 15 iunie a.c. s-a desfășurat la București Conferința Națională cu titlul

„Evaluarea din perspectiva drepturilor omului a situației

retrocedării proprietăților confiscate de regimul comunist. Cazul

comunității Greco-Catolice din România”

Conferința națională din 15 iunie 2011 de la București a fost organizată de **Liga Pro Europa**, cu sprijinul **Ambasadei Regale a Țărilor de Jos la București** în cadrul proiectului *„Evaluarea din perspectiva drepturilor omului a situației retrocedării proprietăților confiscate de regimul comunist. Cazul comunității Greco-Catolice din România”*, implementat la inițiativa unui grup de lucru interdisciplinar în perioada august 2010 - iulie 2011. Partenerii de proiect ai Ligii Pro Europa sînt Centrul de Studii Internaționale București, Asociația Generală a Românilor Uniți București și Consiliul Județean Mureș.

Conferința de la București a oferit cadrul unui dialog constructiv, deschis și direct între reprezentanți ai autorităților statului cu responsabilități în domeniul retrocedării și protecției drepturilor și libertăților fundamentale și reprezentanții comunității greco-catolice, alături de cei ai organizațiilor civice care promovează libertățile fundamentale și democrația pluralistă, valorile statului de drept. **Este regretabil faptul că instituții cu rol esențial în calitatea procesului de retrocedare - CSM, Ministerul Justiției, Ministerul Public, Secretariatul General al Guvernului - nu au dat curs invitației de a participa la conferință.**

Conferința a avut scopul de a evalua situația actuală a procesului de retrocedare și elaborarea de recomandări care să contribuie la îmbunătățirea în mod substanțial a

practicii și mecanismelor procesului de retrocedare a bunurilor confiscate de regimul comunist, punerea lor în aplicare corect, fără discriminare, părtinire și influențe politice sau de altă natură, din perspectiva respectării drepturilor omului și libertății religioase.

România, stat membru al Uniunii Europene, prin Constituția sa și prin tratatele internaționale la care este parte, s-a angajat să asigure egalitatea deplină în fața legii a tuturor cetățenilor și comunităților, indiferent de apartenența lor etnică, lingvistică, religioasă.

În acest scop, România a adoptat în ultimii ani o **legislație internă** menită să garanteze protejarea drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv a libertății religioase. Nici chiar această legislație, lacunară și imperfectă, nu este aplicată în practică imparțial și cu bună-credință de către autoritățile administrației locale și centrale.

Numeroasele cazuri de **abuzuri administrative și de discriminare în justiție**, semnalate de organizațiile neguvernamentale, de comunitatea greco-catolică și de presă, precum și procesele intentate Statului Român la CEDO, relevă o realitate alarmantă, intolerabilă într-o societate democratică și pluralistă, aceea a discriminării Bisericii Greco-Catolice din România, fenomen consemnat de altfel și în rapoartele internaționale privind libertatea religioasă în lume, între care Raportul anual al Departamentului de Stat al SUA.

În anul 2002, comunitatea greco-catolică din România a înaintat înaltelor autorități ale Statului Român un amplu document-plîngere intitulat **„Memorandum către Statul Român al credincioșilor greco-catolici din România și din întreaga lume”**, ale cărui solicitări au fost sistematic nesocotite la nivelul autorităților. Nu numai că vechile cazuri de abuzuri semnalate de *Memorandum* nu și-au găsit o justă îndreptare, noi cazuri de discriminare au fost semnalate, fără ca autoritățile să ia măsuri împotriva celor ce le-au comis.

Deși România a condamnat prin Președintele său, în cadrul unei Sesiuni solemne a Parlamentului, ținută la 18 decembrie 2006, regimul comunist ca regim nelegitim și criminal, **situația retrocedării bunurilor confiscate BRUR în perioada dictaturii comuniste nu a înregistrat progrese notabile**. Dimpotrivă, cazuri precum Săpînța, Ungheni, Pesceana, Salva, Salonta și mai recent Cașva au făcut înconjurul lumii, fără ca instituțiile statului cu responsabilități în materie să întreprindă anchetele necesare

și să aplice măsurile impuse de lege. **Termenele excesiv de lungi din instanțele judecătorești, birocrăția excesivă, parțialitatea organelor de asigurarea a ordinii publice, obstrucționarea aplicării hotărârilor judecătorești definitive, actele abuzive ale comisiilor de fond funciar, demolarea monumentelor de patrimoniu, modificarea abuzivă a arhitecturii, tulburarea în posesie, interzicerea accesului în cimitire, dezmembrarea bibliotecilor, discriminarea în cadrul educației religioase în școlile publice, sînt tot atîtea violări ale libertății religioase și a dreptului la proprietate cu care se confruntă comunitatea greco-catolică.**

Statul Român a adoptat în 1990 o strategie duplicitară și incorectă, perpetuată parțial și astăzi, prin care a încercat să transfere responsabilitatea retrocedării bunurilor confiscate de stat în 1948 asupra societății, implicînd în procesul de retrocedare o entitate autonomă de drept privat, Biserica Ortodoxă Română, ceea ce a condus la o tensionare fără precedent a relațiilor inter-confesionale și la erodarea autorității statului în procesul de restituire.

Activitățile proiectului au inclus pînă în momentul de față: evaluarea legislației și a instituțiilor care reglementează procesul de retrocedare în România, elaborarea de studii de caz, consiliere juridică în comunitățile unde procesul de retrocedare este serios afectat, întocmirea unei hărți statistice a restituirii bunurilor confiscate comunității greco-catolice pe regiuni istorice. S-au organizat patru conferințe regionale - la Cluj, Oradea, Baia Mare și Lugoj -, reunind instituțiile mandatate să aplice la nivel local și regional legislația în vigoare în domeniul retrocedării bunurilor confiscate de regimul comunist, reprezentanți ai Bisericii Greco-Catolice, ai administrației și sistemului judiciar, parlamentari, ONG-uri din domeniul drepturilor omului.

Pentru colectarea de date concrete, au fost distribuite chestionare în parohiile greco-catolice, la nivelul episcopilor, precum și acelor autorități locale și centrale de care depinde aplicarea legislației în vigoare, cum ar fi ministere, agenții, secretariate de stat, prefecturi, curți de apel, tribunale, parchete.

Rezultatele evaluării procesului de retrocedare vor fi publicate sub forma unui Raport de Evaluare în limbile română și engleză, care va fi difuzat în țară și pe plan internațional instituțiilor și organismelor care pot influența calitatea procesului de retrocedare.

**Conferința națională
„Evaluarea din perspectiva drepturilor omului a situației
actuale a retrocedării proprietăților comunitare confiscate
de regimul comunist.**

Cazul comunității Greco-Catolice din România.”

București 15 iunie 2011

(Uzinexport, Sala Jade - Bd. Iancu de Hunedoara nr.8)

10.00-10.30 Deschiderea conferinței

Dna Smaranda Enache, Copreședinta Ligii Pro Europa

Cuvânt de deschidere:

E.S. Tanya van Gool - Ambasadoarea Regatului Țărilor de Jos în România

E.S. Francisco - Javier Lozano - Nunțitul Apostolic pentru România și Republica
Moldova

PS Mihai Frățilă - Episcopul Auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș a
Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

DI. Senator György Frunda - Președintele Comisiei pentru Drepturile Omului,
Culte și Minorități, Parlamentul României

DI. Consilier Dr. Ádám Balázs - Ambasada Republicii Ungare în România -
Președinția Rotativă a UE

10.30 - 11.00 Prezentarea proiectului

Dna Smaranda Enache & Dr. Gabriel Andreescu

Dna Andrea Varga - Istoric: „ Documentele despre proprietățile bisericesti
confiscate sînt tratate și azi ca secrete de stat”

11.00 - 12.00 - Sesiunea I: Evaluarea procesului de retrocedare din perspectivă instituțională

Intervenții:

DI. Attila Markó - Secretar de Stat, Departamentul pentru Relații Interetnice

DI. István Haller - Membru în Colegiul Director, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

DI. Daniel Anghel - Director, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților

DI. Florin Frunză - Director, Secretariatul de Stat pentru Culte

DI. Marian Răzvan Burleanu - Consilier, Administrația Prezidențială

13.00 - 14.00 - Sesiunea a II-a: Evaluarea procesului de retrocedare din perspectiva Comunității Greco-Catolice

Intervenții:

Pr. Simion Ilieș - Vicar General, Eparhia de Maramureș

Pr. Mihai Todea - Vicar General, Eparhia de Cluj-Gherla

Pr. Florin Jula - Consilier Eparhial, Eparhia de Oradea

DI. Bogdan Botha - Consilier Eparhial, Eparhia de Maramureș

Pr. Zaharia Fărcaș - Preot paroh, Chiheru de Jos, Jud. Mureș

DI. Călin Diaconu - Președinte, Asociația Generală a Românilor Uniți, București

14.00 - 14.30 - Discuții Generale. Concluzii și recomandări